

บทที่ 3

กรรมกรขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้า

กิจการขนส่งทางน้ำนับว่าเป็นวิธีการขนส่งที่สำคัญยิ่งสำหรับประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดอย่างประเทศไทย ในแต่ละปีประเทศไทยต้องส่งสินค้าเข้า-ออกผ่านทางน้ำสูงถึงร้อยละ 90 ของปริมาณสินค้าทั้งหมด (รุ่งนภา บุญดีสมโชค, 2531) ทั้งนี้เนื่องจากการขนส่งสินค้าทางน้ำเป็นวิธีการขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถขนส่งสินค้าที่มีขนาดใหญ่และมีน้ำหนักมากได้เป็นอย่างดี และยังมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการขนส่งโดยวิธีอื่น ดังนั้นการพัฒนากิจการขนส่งทางน้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะการขนส่งที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมให้ระบบส่งออกของไทยมีความมั่นคงยิ่งขึ้น นอกจากนี้กิจการขนส่งทางน้ำและธุรกิจต่อเนื่องจะเป็นแหล่งสร้างงานให้แก่คนในชาติ ซึ่งหากเกิดผลกระทบในกิจการด้านนี้ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อกิจการด้านต่างๆตามมามากมาย

ประเภทของกิจการขนส่งทางน้ำ

กิจการขนส่งทางน้ำเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีการดำเนินงานที่ค่อนข้างซับซ้อนและมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับหน่วยงานหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน มีกระบวนการทำงานแบบต่อเนื่อง (Linkage) ซึ่งมีทั้งการดำเนินงานโดยภาครัฐวิสาหกิจและเอกชน

กิจการขนส่งทางน้ำที่ดำเนินงานโดยรัฐวิสาหกิจ ได้แก่

1. การท่าเรือแห่งประเทศไทย
2. บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด

กิจการขนส่งทางน้ำที่ดำเนินงานโดยเอกชนจำแนกประเภทได้ดังนี้คือ

1. กิจการบรรทุกขนถ่ายสินค้าในเรือเดินทะเล (เรือใหญ่)
2. กิจการบรรทุกขนถ่ายสินค้าในเรือลำเลียง เรือจลอม เรือโป๊ะ (เรือขนาดเล็ก)
3. กิจการขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้าเพื่อนำสินค้าขึ้นและลงในเรือบรรทุกสินค้า

(พวงทอง รุ่งสวัสดิทรัพย์และณภาพร อติวานิชยพงศ์ , 2530) ซึ่งในการศึกษาดังนี้ทำการศึกษากกรรมกรในกิจการประเภทนี้

กิจการขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้า

เดิมกิจการขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้าจะทำการขนส่งเฉพาะสินค้าประเภทข้าว แต่ในปัจจุบันได้ขยายการขนส่งออกไปรวมไปถึงการขนถ่ายสินค้าประเภทพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ถั่ว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เมล็ดระหุ่ง เม็ดกาแฟ งา ทั้งนี้อาจรวมทั้งแร่ปุ๋ย และอื่นๆ โดยมีเส้นทางหลักที่ใช้ขนส่งสินค้าทางน้ำ ดังนี้

- บรรทุกจากลำแม่น้ำเจ้าพระยา จ. อ่างทอง อ. บางปะอิน อ.บางไทร จ. พระนครศรีอยุธยา จ. ปทุมธานี จ. กรุงเทพมหานคร จ. สมุทรปราการ ไปทำการขนขึ้นเรือเดินสมุทรในลำน้ำเจ้าพระยาที่กรุงเทพมหานครหรือเกาะสีชัง

- บรรทุกจากลำแม่น้ำป่าสักจาก อ.ท่าเรือ อ.นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา ไปทำการขนขึ้นเรือเดินสมุทรในลำแม่น้ำเจ้าพระยาที่ จ. กรุงเทพมหานครหรือเกาะสีชัง

- บรรทุกจากลำแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำบางปะกง ไปทำการขนขึ้นเรือเดินสมุทรที่ จ. กรุงเทพมหานครหรือเกาะสีชัง

ประเภทของคณงานและลักษณะงานขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้า

คณงานขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้า แบ่งตามหน้าที่ได้ดังนี้

ก. คนคุมคุณภาพ(เก็บโล้ว) เป็นลูกจ้างของนายจ้างเจ้าของโกดังสินค้าโดยตรงเป็นผู้ติดต่อกับหัวหน้าคณงาน (หรือซินเต็งใหญ่) ที่อยู่ประจำโกดังสินค้าว่าต้องการที่จะขนถ่ายสินค้าอะไร จำนวนเท่าไร เวลาใด เพื่อหัวหน้าคณงานจะได้จัดเตรียมคณงานให้พร้อม เมื่อขนถ่ายสินค้าเสร็จแล้วเก็บโล้วจะนำเงินค่าจ้างจากนายจ้างมามอบให้หัวหน้าคณงานไปจ่ายให้แก่คณงานอีกต่อหนึ่ง นอกจากนั้นเก็บโล้วจะเป็นผู้ติดต่อกับเจ้าของเรือลำเลียง หรือสติวโดร์ * เพื่อนำเรือมาบรรทุกสินค้า

ข. หัวหน้าคณงาน (ซินเต็งใหญ่) มีหน้าที่ติดต่อกับเก็บโล้ว และดูแลควบคุมการทำงานของคณงานประจำโกดังสินค้า เป็นผู้หาคณงานมาทำงาน จ่ายเงินค่าจ้างให้แก่คณงานเมื่อเสร็จงาน หัวหน้าคณงานจะได้รับค่าจ้างในลักษณะเดียวกับคณงานแบกหามทั่วไปคือรายวัน ตามจำนวนสินค้าที่ขนถ่ายแต่จะได้มากกว่าคณงานทั่วไปอย่างน้อย 1 เท่า

* สติวโดร์ ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการบรรทุกขนถ่ายสินค้าขึ้นหรือลงจากเรือ ซึ่งมีอยู่ประมาณ 230 ที่จดทะเบียนอยู่กับการท่าเรือแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับเหมากำหนดการทำงานบรรทุกและหรือขนถ่ายจากบริษัทตัวแทนหรือเจ้าของสินค้าแล้วมาจ้างแรงงานหรือคณงานทำการบรรทุกขนถ่ายสินค้านั้น

โกดังสินค้าแต่ละแห่งจะมีหัวหน้าคนงานประจำอยู่ประมาณ 5 คน อาจมีมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับขนาดของโกดังสินค้า หัวหน้าคนงาน 1 คน คุมคนงานประมาณ 100 คนขึ้นไป

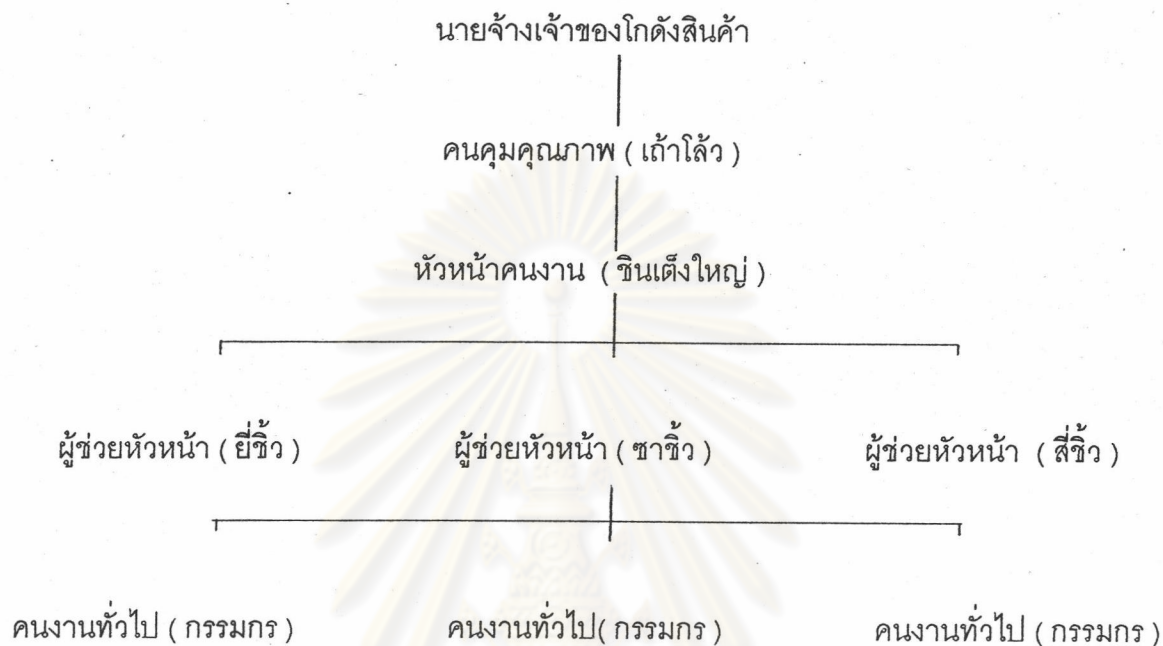
ค. ผู้ช่วยหัวหน้าหรือหัวหน้าสาย (ยี่จิว) ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยหัวหน้าคนงาน (ชินเต็งใหญ่) หัวหน้า 1 คนจะมียี่จิวประมาณ 3 คน ในการขนถ่ายสินค้าที่ใช้คนงานจำนวนมากจะแบ่งคนงานออกเป็นสายๆ เพื่อสะดวกแก่การแบ่งงานกันทำ และการควบคุมดูแลคนงาน ยี่จิวจะเป็นผู้ควบคุมการขนถ่ายของคนงานในสายของตน คอยจดปริมาณการขนถ่ายในแต่ละสาย ในสายหนึ่งๆ มีคนงานประมาณ 30-40 คน ซึ่งแล้วแต่จำนวนคนงานและจำนวนงาน

ง. คนงานทั่วไป (กรรมกร) ทำหน้าที่แบกหาม ขนถ่ายสินค้าขึ้นลงระหว่างโกดังสินค้ากับเรือลำเลียง เรือใหญ่ รถบรรทุก หรือระหว่างโกดังหนึ่งไปยังอีกโกดังหนึ่ง รวมทั้งการนำสินค้าประเภทข้าวมาผสมถ่ายเทกระสอบและจัดเรียงสินค้าในโกดังสินค้าให้เรียบร้อย

ลักษณะการทำงานของคนงานประจำโกดังจะใกล้เคียงกับคนงานในเรือใหญ่เพียงแต่เป็นการทำงานคนละช่วงการขนถ่าย กล่าวคือ เมื่อมีเรือเดินทะเลหรือเรือจลอมหรือเรือลำเลียง เข้ามาเทียบท่าหน้าโกดังเก็บสินค้าเพื่อรับส่งสินค้า คนงานประจำโกดังจะแบกขนสินค้าขึ้นไปไว้บนเรือเดินทะเลหรือเรือลำเลียง ต่อจากนั้นคนงานที่แบกขนประจำเรือเดินทะเลหรือเรือลำเลียงก็จะมาขนไปจัดเรียงให้เรียบร้อยอีกต่อหนึ่ง ในบางครั้งคนงานประจำโกดังสินค้าก็จะเข้าไปจัดเรียงภายในเรือลำเลียงเอง ในการขนส่งสินค้าลงจากเรือก็เช่นกัน เมื่อเรือเทียบท่าหน้าโกดัง คนงานประจำเรือเดินทะเลจะขนสินค้ามาไว้ที่หน้าท่า เสร็จแล้วคนงานประจำโกดังจะขนจากหน้าท่าเข้าไปจัดเรียงในโกดังสินค้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิ 1 แสดงลำดับการบังคับบัญชาของคณงานขนถ่ายประจำโกดังสินค้า

ที่มา : พวงทอง รุ่งสวัสดิทรัพย์ และนาภาพร อติวานิชยพงศ์, 2530.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรรมกรชนถ่ายในโกดังสินค้า

สภาพทั่วไป

กรรมกรในกิจการโกดังสินค้าและกิจการขนส่งทางน้ำประเภทอื่นๆ จัดเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นกิจการที่เน้นการใช้แรงงานคนมากกว่าเครื่องจักร ไม่มีการรวมกลุ่มและการเข้าสู่ระบบงานทำได้ง่าย ถึงแม้ว่ากิจการประเภทนี้จะได้รับการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในฐานะลูกจ้างเช่นเดียวกับลูกจ้างในกิจการอื่นๆก็ตาม แต่กฎหมายในลักษณะนี้ก็ไม่ได้ครอบคลุมถึงแรงงานในกิจการประเภทนี้โดยเฉพาะ อีกทั้งโดยความเป็นจริงแล้วกรรมกรในกิจการประเภทนี้แทบจะไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงาน เนื่องจากไม่มีนิติสัมพันธ์ตามสัญญาจ้างแรงงานในระหว่างกรรมกรและนายจ้าง และประกอบกับสภาพการทำงานมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากกิจการขนส่งประเภทอื่นๆคือ มีลักษณะการทำงานและสภาพการว่าจ้างที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่เรือจอดเทียบท่าและปริมาณงานของนายจ้าง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศเช่นถ้าหากมีฝนตกมากและประกอบกับโกดังสินค้ามักอยู่ติดริมแม่น้ำจึงเกิดน้ำท่วมขึ้นเป็นประจำ ทำให้เป็นอุปสรรคในการขนถ่ายสินค้าในช่วงนั้นและจะต้องทำการหยุดพักการขนถ่ายสินค้าชั่วคราวเพื่อไม่ให้สินค้าเสียหายทำให้กรรมกรว่างงาน และขาดรายได้ไปช่วงหนึ่ง ดังนั้นจะพบว่าแรงงานในกิจการประเภทนี้ประสบปัญหาแรงงานต่างๆมากมาย นอกจากนี้กรรมกรประเภทนี้จะไม่ในฐานะเป็นลูกจ้างประจำของโกดังสินค้า ไม่มีสัญญาจ้างที่แน่นอน ไม่มีทะเบียนลูกจ้างหรือไม่มีหลักฐานการทำงานต่างๆ ลักษณะการทำงานเป็นการตกลงปากเปล่าโดยที่ไม่มีสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร มีแต่เพียงว่าเมื่อกรรมกรตกลงจะทำงานแล้วหัวหน้าคนงานจะจดชื่อกรรมกรไว้เท่านั้น จึงทำให้การจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติ รวมทั้งการรวบรวมสถิติกรรมกรเป็นไปได้อย่างยาก ดังนั้นตัวเลขที่แน่นอนของจำนวนกรรมกรประเภทนี้จึงไม่สามารถระบุได้ชัดเจน คงได้แต่ตัวเลขประมาณการซึ่งมีการประมาณจำนวนกรรมกรขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้าไว้ว่ามีจำนวนถึง 2 หมื่นคน (ตัวเลขที่ได้จากการประเมินของสหภาพแรงงานการขนส่งและบริการเสริมการขนส่งสินค้าออก)

ส่วนใหญ่ของกรรมกรประเภทนี้มักจะมาจากภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคเหนือและภาคใต้ตามลำดับ ในปัจจุบันนอกจากแรงงานกรรมกรที่ถูกกฎหมายแล้วยังมีแรงงานกรรมกรที่เป็นแรงงานที่ลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายเช่นกลุ่มกรรมกรสัญชาติมอญ-พม่าเป็นต้น กรรมกรกลุ่มดังกล่าวมักเข้ามาเป็นกรรมกรที่มีนายหน้าชักจูงและยินยอมที่จะรับค่าแรงต่ำกว่ากรรมกรทั่วไป ดังนั้น

หัวหน้าคนงานจึงนิยมจ้างกรรมกรผิวดำหมายเช่นนี้มาก ทำให้เกิดปัญหาการแย่งงานกับกรรมกรทั่วไปขึ้น

โดยทั่วไปแล้วกรรมกรจะมีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี มีทั้งที่เป็นกรรมกรเพศหญิงและเพศชาย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงอันเนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้กำลังกายมาก คุณสมบัติของกรรมกรก่อนที่จะรับเข้าทำงานก็ไม่มีอะไรมากคือต้องมีความแข็งแรงของร่างกายที่จะทนทานกับงานหนักได้ ไม่จำเป็นต้องอาศัยวุฒิทางการศึกษาในการสมัครงาน กรรมกรบางส่วนจะเคยแบกข้าวเป็นมาก่อน โดยที่กรรมกรเหล่านี้มักจะเคยทำงานตามโรงสีหรือทำงานแบกหามในกิจการประเภทรับซื้อพืชผลทางการเกษตรในภูมิภาคที่ตนเคยอยู่มาก่อน หรือไม่กรรมกรเหล่านี้มักจะเคยทำงานที่หนักมากเช่น งานในภาคเกษตร ซึ่งโดยมากจะเป็นชาวนาหรือเป็นชาวไร่เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นก็มีการที่เคยผ่านการเป็นกรรมกรก่อสร้าง

การเริ่มเข้ามาเป็นกรรมกร โดยมากจะเป็นการชักชวนจากผู้ที่เคยเป็นกรรมกรมาก่อนหรือบางทีกรรมกรเองจะรวมกลุ่มกันเข้ามาเสี่ยงหางานทำในเมืองหลวง โดยจะมาของงานจากหัวหน้าคนงานโดยตรงโดยไม่ผ่านการชักชวนจากผู้ใดก็มี หรือมีกรรมกรบางคนที่เคยประกอบอาชีพอื่นมาก่อนแล้วในกรุงเทพฯแต่ไม่พอใจในงานนั้น และมีความต้องการจะเปลี่ยนงาน กรรมกรก็จะเดินสู่มหางานจนบังเอิญมาพบงานประเภทนี้ เมื่อคิดว่าตนเองสามารถทำงานประเภทนี้ได้ ก็จะขอสมัครงานแล้วจึงเข้าสู่อาชีพการเป็นกรรมกรต่อไป

กรรมกรในกิจการประเภทนี้ มักจะมีที่พักอาศัยอยู่ในละแวกที่มีโกดังสินค้ากระจายอยู่ซึ่งโกดังสินค้าเหล่านี้จะตั้งอยู่ในเขตที่ติดแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นส่วนใหญ่ อาทิเช่นเขตยานนาวา เขตคลองสาน เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางคอแหลม จังหวัดกรุงเทพมหานคร และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้น เริ่มแรกกรรมกรที่มาจากหมู่บ้านเดียวกัน เมื่อเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครมักจะเช่าห้องเช่าห้องเล็กๆอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เมื่อพอเริ่มตั้งตัวได้บ้างก็จะแยกตัวออกมาอยู่เองและรับครอบครัวที่อยู่ต่างจังหวัดมาอยู่ด้วย

จากที่กล่าวมาโดยสังเขปนี้อาจสรุปได้ว่าเนื่องจากกรรมกรมาจากหลายวัฒนธรรมแต่เมื่อได้มีวิถีชีวิตรวมกันตามกลุ่มอาชีพของตนแล้วความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้มีการผสมกลมกลืนรวมกันเกิดเป็นวัฒนธรรมที่มีรูปแบบเฉพาะ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นวัฒนธรรมของกรรมกรนั่นเอง

ระบบเศรษฐกิจ

เวลาทำงานของกรรมกรตามปกติคือวันจันทร์-เสาร์โดยเริ่มทำงานตั้งแต่เวลา 8.00-17.00น.

(พักเที่ยง 1 ชั่วโมง ตั้งแต่ 12.00-13.00 น.) กรรมกรได้รับค่าจ้างเฉพาะวันที่ทำงานเท่านั้น การทำงานล่วงเวลาพิเศษในวันปกติ (วันจันทร์-เสาร์) จะได้อีกค่าจ้างเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า หากมีการทำงานในวันอาทิตย์หรือวันหยุดตามประเพณีจะได้รับค่าจ้างเพิ่มตามเวลาที่ทำคือ

8.00 - 17.00 น. ได้ค่าจ้างเพิ่ม 2 เท่า

18.00 - 22.30 น. ได้ค่าจ้างเพิ่ม 3 เท่า (เวลาพัก 20.00 - 20.30)

22.30 - 03.00 น. ได้ค่าจ้างเพิ่ม 5 เท่า (เวลาพัก 24.00 - 24.30)

โดยเฉลี่ยกรรมกรในกิจการประเภทโกดังสินค้าจะมีรายได้ดีกว่ากรรมกรในสวนประเภทของเรือเดินทะเลและเรือลำเลียง เนื่องจากมักจะมียานให้ทำสมำเสมอมากกว่ากรรมกรในกิจการขนส่งทางน้ำประเภทอื่นๆ กรรมกรส่วนใหญ่จะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 3,000-4,000 บาท

อัตราค่าจ้างตามโกดังสินค้า ตามที่สหภาพแรงงานการขนส่งสินค้าและบริการเสริมการขนส่งสินค้าออกและสมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศได้ตกลงกัน เริ่มบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นมาดังนี้คือ

ตารางที่ 5 แสดงอัตราค่าจ้างตามโกดังสินค้า

ลำดับ	ประเภทของงาน	ลูกเล็ก/บาท	ลูกใหญ่/บาท
1	ขึ้นข้าวจากเรือลอมและยกขึ้นบ่า	2.22	3.08
2	ขึ้นข้าวจากเรือกระแวงและยกขึ้นบ่า	2.43	3.08
3	ข้าวผ่านตะแกรงสูง	2.93	4.14
4	ผสมข้าวและบรรจุเข้ากระสอบ ตะแกรงเตี้ย	2.22	3.08
5	ถ่ายเปลี่ยนกระสอบไม่ซัง	2.22	3.08
6	ถ่ายเปลี่ยนกระสอบและซัง	2.43	3.50
7	เปลี่ยนเชือกป่านเย็บปากกระสอบ	2.22	3.08
8	เปลี่ยนเชือกป่านเย็บปากกระสอบ และซัง	2.43	3.50
9	ขนข้าวลงเรือ (เรือเดินทะเล)	1.41	1.92
10	ขนข้าวขึ้นและเรียง	1.54	2.37
11	ขนข้าวลงจากรถและเรียง	1.54	2.37

ลำดับ	ประเภทของงาน	ลูกเล็ก/บาท	ลูกใหญ่/บาท
12	ย้ายชาจากกองข้าว	1.19	1.92
13	ขนข้าวในโกดังลงกอง	1.15	1.88
14	ก. ขนข้าวขึ้นเรือและยกขึ้นป้าหน้าโกดัง ข. ขนข้าวขึ้นท่าและขนลงเรือคิดตามราคาขึ้นลง ค. ลงข้าวที่ถูกส่งคืนไม่ว่าจำนวนมากน้อยคิดตาม อัตราข้อ 13	2.22	3.08
15	แบกข้าวขึ้นชั้น 3	0.48	0.61
16	ขนข้าวขึ้นชั้น 4	0.69	1.27
17	ขนข้าวลงเรือกระแซงและเรียง	0.50	0.64
18	ขนข้าวลงเรือเรือขลอมและเรียง	0.50	0.64
19	ขนข้าวขึ้นเรือกระแซง (ที่มีหลังคา)	0.30	0.53
20	ขนข้าวขึ้นจากเรือผ่านตะแกรง	0.41	0.72
21	ขนข้าวในโกดังผ่านตะแกรง	0.50	0.95
22	เทข้าวผ่านตะแกรงคัดรังหนอน	0.29	0.51
23	โรยข้าวที่กอง(คิด 100 กก.เป็นกระสอบ , ค่าชวนเตี้ย)	-	0.51
24	บรรจุกระสอบ 2 ชั้น (2 ใบ)	0.48	0.61
25	ขึ้นข้าวจากเรือเล็ก(จำนวนต่ำกว่า 50 กระสอบ)	-	2.12
26	ขนข้าวย้ายโกดัง(ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่)ข้ามตอม	-	0.22
27	ขนข้าวข้ามเรือ	0.29	0.51
28	ลงแป้ง	1.44	2.22
29	ขนกระสอบป่าน(บรรจุเนื้อข้าวต่ำกว่า 76 กก. เป็นกระสอบเล็ก)	0.10	0.22
30	ขนข้าวบนรถลงท้ายรถและค่าลาก	0.77	1.21
31	ตั้งสะพานขนข้าวขึ้นเรือใหญ่	0.50	0.95

หมายเหตุ: น้ำหนักข้าวลูกใหญ่คือหนัก 51 กิโลกรัม ขึ้นไป

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าลักษณะการทำงานมีลักษณะของอัตราค่าจ้างเป็นลักษณะ ปลีกย่อยถึง 31 ข้อ ซึ่งในแต่ละวันอาจจะไม่ได้ทำครบตามประเภทของงานทั้ง 31 ข้อดังกล่าว และมีงานบางประเภทที่ไม่ได้ทำแล้วในปัจจุบัน เช่นในข้อที่ 19 28 เป็นต้น ทั้งนี้อัตราดังกล่าวเป็นอัตราค่าแรงเฉพาะของอัตราค่าจ้างที่เกี่ยวกับข้าวสาลีประเภทอื่น เช่น ข้าวโพด กาแฟ ถั่ว ปູย ฯลฯ ก็จะมีอัตราค่าจ้างชนถ่ายที่แตกต่างกันออกไป

ส่วนการคิดค่าแรงในแต่ละวันจะถูกคิดโดยหัวหน้าคนงาน (จีนเต็งใหญ่) ซึ่งเป็นผู้จัดปริมาณการทำงานและเป็นผู้คิดคำนวณค่าแรงตามอัตรางานในแต่ละข้อ การคำนวณค่าแรงงานจะคำนวณจากอัตราข้างต้นแล้วเมื่อได้จำนวนค่าแรงทั้งหมดที่สามารถทำได้ในแต่ละวัน จะต้องนำค่าแรงทั้งหมดมารวมกันแล้วนำมาหักภาษีร้อยละ 3 และค่าประกันสังคมร้อยละ 1.5 นำมาหารด้วยจำนวนกรรมกรทั้งหมด รวมทั้งหักให้สหภาพแรงงาน 1 ส่วน หักให้หัวหน้าคนงาน (จีนเต็งใหญ่) 2 ส่วน คนคุมคุณภาพ (เถ้าโล้ว) 2 ส่วน

สำหรับลักษณะของงานถ้าจำแนกตามประเภทของอัตราค่าจ้างตามตารางที่ 3.1 จะมีลักษณะดังนี้คือ

1. ขึ้นข้าวจากเรือฉลอม* และยกขึ้นบ่าหมายถึง เมื่อเรือฉลอมลำเลียงข้าวเป็นกระสอบมาเทียบท่าในบริเวณท่าของโกดังแล้ว ทางโกดังจะมีการนำไม้กระดาน (เรียกว่า การตั้งสะพานข้าว) มาวางเทียบฝั่งกับเรือเพื่อให้กรรมกรทำการขนข้าวออกจากเรือฉลอมนำไปไว้ในโกดังสินค้า โดยที่กรรมกรจะทำการแบกกระสอบข้าวไว้บนบ่า แต่เนื่องจากตัวกรรมกรไม่สามารถยกกระสอบข้าวขึ้นบ่าเองได้จึงจำเป็นต้องมีผู้ที่คอยช่วยนำกระสอบข้าวขึ้นไว้บนบ่าของกรรมกร ซึ่งต้องใช้คนจำนวน 2 คน นำตะขอเกี่ยวกระสอบข้าวทั้ง 2 ข้าง นำมาวางขึ้นบนบ่าของกรรมกร เพื่อให้กรรมกรนั้นสามารถแบกข้าวไปไว้โกดังได้

2. ขึ้นข้าวจากเรือกระแ่ง** และยกขึ้นบ่าหมายถึง เมื่อเรือกระแ่งเข้าเทียบท่าทางโกดังจัดเตรียมที่ทางแล้ว กรรมกรก็จะทำการขนข้าวในลักษณะเช่นเดียวกับเรือฉลอม ส่วนสาเหตุที่การขนข้าวจากเรือกระแ่งจะได้อัตราค่าแรงสูงกว่าเรือฉลอมเพราะเรือกระแ่งมีลักษณะคับแคบและ

* เรือฉลอม หมายถึง เรือที่ทำจากไม้ เป็นเรือขนาดกลางสามารถบรรทุกข้าวสารที่บรรจุในกระสอบลูกใหญ่ น้ำหนัก 100 กิโลกรัมได้ประมาณ 700-800 ลูก ซึ่งหมายถึงสามารถบรรทุกข้าวสารโดยเฉลี่ยได้ประมาณ 70-80 ตัน

** เรือกระแ่ง หมายถึง เรือที่ทำจากไม้เป็นเรือขนาดเล็ก ตอนท้ายของเรือจะมีห้องครัวซึ่งคนงานสามารถอาศัยพักนอนในเรือประเภทนี้ได้ เรือประเภทนี้ขนาดบรรทุกจะน้อยกว่าเรือฉลอม

ชนข้าวสารชั้นลงลำบากกว่าเรือลอมจึงทำให้ได้ค่าแรงสูงกว่า

3. ข้าวผ่านตะแกรงสูง หมายถึง กรรมกรประมาณ 2 คน จะทำการโกยข้าวสารใส่ในกระบุงและนำกระบุงไปเทใส่ในช่องของเครื่องตะแกรงสูง สำหรับเครื่องตะแกรงสูงนั้นจะมีไม้กระดานวางพาดไว้กับเครื่อง กรรมกรจะลำเลียงข้าวในกระบุงไปใส่ไว้ในช่องตะแกรงสูง หลังจากนั้นข้าวที่ผ่านช่องใส่ข้าวจะเลื่อนลงไปบนตะแกรงข้าว ซึ่งเครื่องจะทำการแยกข้าวที่ดีกับข้าวที่หักออกจากกัน เมื่อข้าวผ่านตะแกรงสูงแล้วกรรมกรก็จะนำกระสอบข้าวไปรองไว้ ทำการปิดปากกระสอบเพื่อที่จะนำไปเรียงต่อไป

4. ผสมข้าวและบรรจุเข้ากระสอบตะแกรงเตี้ย หมายถึง โกยข้าวจากกองใส่กระบุงแล้วนำมาเทใส่ผ่านตะแกรงเตี้ยลงสู่กระสอบข้าว เพื่อที่จะนำไปเรียงต่อไป

5. ถ่ายเปลี่ยนกระสอบไม้ซั้ง หมายถึง ข้าวที่บรรจุในกระสอบที่ชำรุด จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนกระสอบใหม่ เมื่อเปลี่ยนถ่ายข้าวจากกระสอบที่ชำรุดแล้ว ยังไม่ต้องผ่านการซังน้ำหนัก

6. ถ่ายเปลี่ยนกระสอบและซัง หมายถึง ลักษณะเช่นเดียวกับในข้อที่ 5 แต่แตกต่างที่จะต้องมีการผ่านการซังน้ำหนักด้วย

7. เปลี่ยนเชือกป่านเย็บปากกระสอบ หมายถึง เชือกที่เย็บปากกระสอบชำรุดหรือขาดหรือสีของเชือกไม่ตรงกับที่มีการกำหนดไว้จำเป็นจะต้องเปลี่ยนเชือก กรรมกรจะทำการเปลี่ยนเชือกพร้อมทั้งเย็บปากกระสอบด้วยด้ายใหม่

8. เปลี่ยนเชือกป่าน เย็บกระสอบและซัง หมายถึง ลักษณะเช่นเดียวกับในข้อที่ 7 แต่จะต้องมีการผ่านการซังน้ำหนักด้วย

9. ชนข้าวลงเรือ (เรือเดินทะเล) * หมายถึง การนำข้าวจากโกดังสินค้าขนถ่ายไปไว้ในที่เรือเดินทะเล

10. ชนข้าวขึ้นรถและเรียง หมายถึง การขนข้าวจากโกดังและนำไปจัดเรียงไว้บนรถบรรทุกให้เรียบร้อย เมื่อขั้นตอนนี้เสร็จเรียบร้อยก็จะเป็นเรื่องของการขนส่งสินค้าทางบกต่อไป

11. ชนข้าวลงจากรถและเรียง หมายถึง ลักษณะที่ตรงกันข้ามกับในข้อที่ 10 คือเมื่อรถบรรทุกข้าวมาจอดในบริเวณโกดังกรรมกรจะต้องเป็นผู้ขนข้าวลงจากรถบรรทุกนำมาจัดเรียงไว้ในโกดังสินค้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

* เรือเดินทะเล หมายถึง เรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ ที่ทำด้วยเหล็กสามารถบรรทุกข้าวสารที่บรรจุในกระสอบลูกใหญ่น้ำหนัก 100 กิโลกรัม ได้ประมาณ 4,000-5,000 ลูก ซึ่งหมายถึงสามารถบรรทุกข้าวสารโดยเฉลี่ยได้ประมาณ 400-500 ตัน

12. ย้ายขาจากกองข้าว หมายถึงย้ายข้าวแต่ละกองที่เป็นประเภทเดียวกันโดยโยยข้าวมาวางรวมให้เป็นกองเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและเพื่อเป็นการจัดวางพื้นที่โดยย้ายกองข้าวที่วางเกะกะขวางทางไปไว้ในที่ที่เหมาะสม

13. ขนข้าวในโกดังลงกอง หมายถึง เทข้าวในกระสอบลงกองไว้ภายในโกดัง

14. ก. ขนข้าวขึ้นเรือและยกขึ้นบ่าหน้าโกดัง หมายถึง ขนข้าวจากหน้าโกดังโดยแบกขึ้นบ่าไปไว้บนเรือ

ข. ขนข้าวขึ้นท่าและขนลงเรือคิดตามราคาขึ้นลง หมายถึง ขนข้าวขึ้นจากเรือมาไว้ที่ท่าและขนข้าวจากท่ามาไว้ในเรือ คิดตามอัตราขึ้นลงตามชนิดของเรือ

ค. ลงข้าวที่ถูกส่งคืนไม่ว่าจำนวนมากน้อยคิดตามอัตราข้อ 13 หมายถึง ข้าวที่ถูกส่งคืนคือข้าวที่ไม่ถูกต้องตามตัวอย่างข้าว หรือไม่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากนายประกันสินค้า ซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัทรับประกัน กรรมการจะได้รับค่าแรงขนถ่ายสินค้า ตามอัตราใน ข้อที่ 13

15. แยกข้าวขึ้นชั้น 3 หมายถึง กรรมการนำข้าวไปจัดเรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ ในโกดัง การนับชั้นจะถือว่าเมื่อกระสอบวางเรียงซ้อนกันครบ 7 ลูกถือเป็น 1 ชั้น นั้นหมายถึงการจัดเรียงกระสอบข้าวแต่ละชั้นจะมีกระสอบข้าว 7 ลูกเรียงทับกัน เมื่อถึงกระสอบที่ 7 ซึ่งเป็นกระสอบสุดท้ายของแต่ละชั้น จะต้องมีการเรียงกระสอบสลับด้านกับกระสอบลูกที่ 1-6 ทั้งนี้เพื่อให้การจัดวางมีความมั่นคงและเป็นเครื่องหมายในการนับชั้น ในแต่ละชั้นจะมีไม้กระดานพาดจากพื้นดินไปพาดไว้กับชั้นของกระสอบข้าวที่เรียงไว้เพื่อให้เป็นทางเดินให้กรรมการแบกกระสอบข้าวขึ้นไปไว้ในแต่ละชั้นได้ ในชั้นที่ 1 และ 2 กรรมการจะไม่ได้รับค่าแรงเพิ่ม แต่เมื่อถึงชั้นที่ 3 ซึ่งจะมีกระสอบข้าวเรียงกันตั้งแต่ 14 ลูกขึ้นไป กรรมการจะต้องแบกข้าวในระยะที่ไกลขึ้นและสูงขึ้นและมีการเพิ่มความสูงมากขึ้น ความยากลำบากในการขนมีมากขึ้นจึงต้องมีการเพิ่มค่าแรงให้แก่กรรมการ ยิ่งถ้าสูงมากขึ้นกรรมการก็จะได้รับค่าแรงเพิ่มมากขึ้น

16. ขนข้าวขึ้นชั้น 4 หมายถึง ลักษณะเช่นเดียวกับข้อที่ 15 คือ กรรมการจะต้องขนกระสอบข้าวไปวางเรียงและกระสอบข้าวที่วางเรียงอยู่แล้วตั้งแต่ 21 ลูกขึ้นไปจะถือว่าเป็นชั้นที่ 4

17. ขนข้าวลงเรือกระแ่งและเรียง หมายถึง ลักษณะการขนข้าวจากโกดังเพื่อไปจัดวางเรียง ในเรือกระแ่งให้เรียบร้อย

18. ขนข้าวลงเรือจลอมและเรียง หมายถึง ลักษณะเช่นเดียวกันกับข้อที่ 17 แต่แตกต่างกันที่ขนถ่ายไปลงเรือจลอม

19. ขนข้าวขึ้นเรือกระแ่ง (ที่มีหลังคา) หมายถึง ขนข้าวจากโกดังสินค้าไปไว้ในเรือกระแ่งที่มีหลังคา ในปัจจุบันเรือประเภทนี้พบว่ามีอยู่ไม่มากนักลักษณะของเรือมีขนาดเท่ากับ

เรือกระแซงทั่วไปแต่จะแตกต่างกันที่เป็นเรือที่มีหลังคาและมีประตูทางเข้า-ออกเป็นช่องเล็กๆ ทำให้การขนถ่ายสินค้าเป็นไปได้ยากลำบาก จึงไม่ค่อยเป็นที่นิยมในการใช้ลำเลียงสินค้าข้าวเท่าไรนัก ต่อมาเรือประเภทนี้จึงค่อยๆหมดไปและหาดูได้ยากในปัจจุบัน

20. ขนข้าวขึ้นจากเรือผ่านตะแกรง หมายถึง ขนข้าวที่ผ่านตะแกรงแล้วจากเรือไปไว้ในโกดัง

21. ขนข้าวในโกดังผ่านตะแกรง หมายถึง การขนถ่ายข้าวในโกดังจากข้าวในกองนำมาโกยใส่กระบุง หลังจากนั้นกรรมกรจะนำมาเทใส่เครื่องแยกข้าว (ตะแกรง)

22. เทข้าวผ่านตะแกรงคัดรังหนอน หมายถึง กรรมกรขนข้าวโดยใช้กระบุงนำมาเทให้ผ่านตะแกรงที่สำหรับคัดรังหนอน เพื่อคัดรังหนอนรวมทั้งสกปรกที่ติดมากับข้าวแยกออกไป

23. โกยข้าวที่กอง (คัด 100 กิโลกรัม เป็นกระสอบ ค่าชวนเดียว) หมายถึง นำข้าวจากกองมาบรรจุใส่กระสอบซึ่งให้ได้ 100 กิโลกรัม เรียกว่า ค่าชวนเดียว

24. บรรจุกระสอบ 2 ชั้น (2 ใบ) หมายถึง ข้าวที่ต้องส่งออกไกล เช่น ส่งออกไปในประเทศทางแถบทวีปยุโรปหรือทวีปอเมริกาจำเป็นต้องบรรจุข้าวให้แน่นหนาจึงใช้กระสอบข้าวซ้อนกัน 2 ชั้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ข้าวรั่วไหลในระหว่างการขนส่ง กรรมกรจะมีหน้าที่ซ้อนกระสอบบรรจุข้าวตามคำสั่งที่ได้รับมาจากหัวหน้าคนงาน

25. ขึ้นข้าวจากเรือเล็ก (จำนวนต่ำกว่า 50 กระสอบ) หมายถึง เมื่อเรือเล็ก (ขนาดบรรทุกข้าวสารได้ต่ำกว่า 50 กระสอบ) มาจอดเทียบท่า ลำดับต่อไปกรรมกรก็จะทำการขนถ่ายข้าวเพื่อไปเก็บไว้ในโกดังสินค้า

26. ขนข้าวย้ายโกดัง (ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่) ข้ามตอน หมายถึง กรรมกรขนย้ายข้าวข้ามกองจากโกดังของตนเองไปไว้ในอีกโกดัง โดยการจ่ายค่าแรงไม่คำนึงถึงน้ำหนักที่แบกไม่ว่าจะจะเป็นกระสอบเล็กหรือใหญ่ก็ได้ค่าแรงเท่ากัน

27. ขนข้าวข้ามเรือ หมายถึง ในช่วงที่น้ำในแม่น้ำแห้งหรือมีปริมาณน้ำน้อย เรือที่มีขนาดใหญ่ไม่สามารถเข้าเทียบท่าเรือได้ ดังนั้นจึงต้องมีการขนถ่ายข้าวจากเรือใหญ่ผ่านสู่เรือลำเลียงซึ่งเป็นเรือขนาดเล็กกว่าและสามารถจอดเทียบท่าได้ เพื่อที่จะลำเลียงข้าวขึ้นท่าต่อไป

28. ลงแป้ง หมายถึง ข้าวที่ไม่เป็นผง (แป้ง) นำมาบรรจุใส่กระสอบ

29. ขนกระสอบป่าน (บรรจุเนื้อข้าวต่ำกว่า 76 กิโลกรัม เป็นกระสอบเล็ก) หมายถึง ขนกระสอบป่านสำหรับบรรจุข้าวสารจำนวน 1 มัด (1 มัด เท่ากับ 25 ใบ) ลงจากเรือมาไว้ในโกดัง

30. ขนข้าวบนรถลงท้ายรถและค่าลาก หมายถึง กรณีที่รถบรรทุกประเภทที่ไม่สามารถเปิดด้านข้างของตัวรถได้ จึงต้องใช้กรรมกรขึ้นไปขนข้าวจากท้ายรถบรรทุกมาไว้ที่พื้น

31. ตั้งสะพานชนข้าวขึ้นเรือใหญ่ หมายถึง การนำไม้กระดานมาวางพาดกับเรือใหญ่เพื่อเป็นทางเดินให้กรรมกรสามารถขนถ่ายข้าวขึ้นเรือใหญ่ได้ เรียกว่า ค่าตีเถียว

สำหรับการจัดหางานของโกดังสินค้านั้น เมื่อสตีวโด้ร่ายไค่ได้รับเหมาให้ทำการขนถ่ายสินค้าขึ้นหรือลงจากเรือก็จะมาจ้างแรงงานมาบรรทุกขนถ่ายสินค้า โดยจะจ้างให้คนงานที่เรียกว่า หัวหน้าใหญ่(ซินเต็งใหญ่) ซึ่งจะทำการติดต่อกับสตีวโด้รตลอดเพื่อที่จะรับทราบว่ามีงานให้ทำเมื่อไร และเพื่อที่หัวหน้าใหญ่จะได้ติดต่อหากรรมกรมาทำการขนถ่ายสินค้าต่อไป

หัวหน้าใหญ่เมื่อรับทราบว่าจะมีงานให้ขนถ่ายก็จะจ้างให้กรรมกรที่ตนรู้จัก หรือเคยทำงานด้วยกันให้ทราบโดยติดประกาศไว้ที่หน้าโกดังสินค้า หรือสภาพแรงงานที่กรรมกรเป็นสมาชิกอยู่ บางครั้งกรรมกรจะรู้ว่ามีการบอกต่อกันไปในหมู่กรรมกรที่เคยทำงานด้วยกัน กรรมกรส่วนใหญ่จะกระจายกันทำงานอยู่กับโกดังสินค้าที่มีนายจ้างแต่ละรายเป็นประจำ เมื่อเรือเข้ามา ก็จะไปทำงานและเมื่อเสร็จจากการขนถ่ายก็ต้องคอยงานหรือคอยสินค้าเข้าชุดใหม่เวียนไปเรื่อยๆ ขณะใดที่ไม่มีงานให้ขนถ่ายสินค้า กรรมกรก็อาจหมุนเวียนไปทำงานให้กับโกดังสินค้าอื่นๆได้ เพราะในขณะที่ยอดคองงานนั้นกรรมกรจะไม่ได้รับค่าจ้าง อย่างไรก็ตามมีกรรมกรบางส่วนที่มีได้ทำงานประจำให้แก่โกดังสินค้าที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะหากแต่หมุนเวียนไปทำงานกับโกดังสินค้าต่างๆไปเท่าที่จะหางานทำได้

หัวหน้าใหญ่จะเป็นผู้ที่จัดงานให้กรรมกรแต่ละคนไป กรรมกรคนใดที่ได้รับการจัดคิวเข้าทำงานและทราบแล้ว หากไม่มีข้อขัดข้องที่จะทำงานครั้งนี้ก็จะเตรียมตัวเข้าทำงานทันทีที่พร้อมให้ทำการขนถ่ายสินค้า ส่วนกรรมกรที่ไม่ได้รับการจัดคิวทำงานก็ต้องรอฟังว่ามีงานให้ตนทำเมื่อไรต่อไป ซึ่งกรรมกรอาจไปรอฟังงานตามโกดังสินค้าต่างๆหรือไม่ก็ประกอบอาชีพอื่นๆกลางๆไปก่อน

ตามประเพณีที่กระทำสืบต่อกันมาเพื่อความสะดวกของโกดังสินค้า เมื่อมีงานหรือมีเรือเข้าจะมอบหมายให้หัวหน้าใหญ่ซึ่งเป็นคนของโกดังสินค้าเป็นตัวแทนการเรียกกรรมกรมาทำงานตามจำนวนที่เหมาะสมกับปริมาณงาน รวมทั้งเป็นตัวแทนในการจ่ายเงินค่าแรงให้กรรมกรโดยจะเป็นผู้จ่ายเงินค่าจ้างเมื่อเสร็จงานโดยจะจ่ายเงินให้กรรมกรเป็นรายแรง รวมทั้งตัวหัวหน้าใหญ่ก็จะได้รับค่าจ้างเป็นรายแรงเช่นเดียวกัน แต่อัตราค่าจ้างแตกต่างกันไปตามตำแหน่งหน้าที่งาน ในแต่ละโกดังสินค้าจึงจำเป็นต้องมีกรรมกรที่ทำอยู่เป็นประจำเตรียมไว้เพื่อความสะดวกในการเรียกกรรมกรให้ไปทำงานได้ทันที และกรรมกรที่ทำอยู่เป็นประจำย่อมมีความชำนาญในการทำงานให้กับโกดังสินค้า งานขนถ่ายจึงจะสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการจัดกรรมกรนั้นจะแบ่งเป็นสาย แต่ละสายแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆที่มีกรรมกรประมาณกลุ่มละ 10 คนขึ้นไป มีหัวหน้าสาย(หรือรองหัวหน้าหรือหัวหน้า) สำหรับเป็นผู้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อ

หัวหน้าใหญ่ (ซินเต็งใหญ่) ส่วนหัวหน้าใหญ่จะควบคุมรับผิดชอบในการทำงานแต่ละครั้งไป จำนวนหัวหน้าใหญ่และจำนวนสายจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโกดังสินค้านั้นๆ

จากที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นเป็นแบบแผนที่มาของรายได้ และลักษณะการทำงานของกรรมกรในกิจการบรรทุกขนถ่ายในโกดังสินค้า และต่อไปนี้เป็นแบบแผนรายจ่ายของกรรมกรในกิจการดังกล่าว กล่าวคือ ในแง่ของรายจ่าย กรรมกรที่เป็นคนโสดและกรรมกรที่สมรสและมีบุตรจะมีรายจ่ายแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้กรรมกรที่สมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตรหรือมีบุตรจะมีรายจ่ายที่ไม่เท่ากัน ซึ่งหากมีบุตรแล้วก็จะขึ้นอยู่กับจำนวนบุตรที่มีด้วย หมายถึง ถ้าครอบครัวใดที่มีบุตรมากรายจ่ายก็จะเพิ่มมากขึ้น และหากนำรายจ่ายมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ จะได้ดังนี้คือ

1. หมวดค่าอาหาร พบว่า ทางโกดังสินค้าไม่มีการจัดสวัสดิการอาหารให้กรรมกร ดังนั้นอาหารการกินกรรมกรจะหาทานเองตามบริเวณโกดัง ซึ่งมีร้านขายอาหารอยู่ในโกดัง ส่วนใหญ่เป็นอาหารประเภทข้าวราดแกงที่มีราคาถูก ส่วนกรรมกรที่มีบ้านอยู่ใกล้โกดังก็มักจะกลับมาทานข้าวที่บ้าน มีกรรมกรบางส่วนที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเอาข้าวสารมาเองจากที่บ้านเพื่อมาบริโภคเมื่อคราวที่เข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร กล่าวคือเมื่อกรรมกรเหล่านี้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้านในแต่ละครั้ง ก็จะนำข้าวสารของที่บ้านนำไปใส่ถุงติดกลับมาด้วย เพื่อทุนค่าใช้จ่ายไปได้ส่วนหนึ่ง

2. หมวดค่ารักษาพยาบาล พบว่า ถ้ากรรมกรคนใดเป็นสมาชิกกับสหภาพแรงงานฯ ก็จะได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล กรรมกรสามารถเบิกค่ารักษาได้ร้อยละ 70 ของค่ารักษาทั้งหมด แต่ถ้ากรรมกรไม่ได้เป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานฯ ก็ยังมีในเรื่องของการประกันสังคมสำหรับรักษาพยาบาลตามโรงพยาบาลของรัฐ สำหรับการจัดทำบัตรสมาชิกสหภาพแรงงานฯ หรือบัตรประกันสังคมทางหัวหน้าคนงานจะเป็นผู้ดูแลทางด้านนี้ให้แก่กรรมกร แต่ส่วนใหญ่กรรมกรมักจะละเลยไม่สนใจที่จะทำบัตรเหล่านี้ โดยจะเห็นว่ามิถุนกรรมกรเป็นส่วนน้อยที่มีบัตรสมาชิกสหภาพฯ หรือบัตรประกันสังคม ส่วนใหญ่ของกรรมกรจะขาดการต่ออายุของบัตรต่างๆ ที่มีการจัดทำบัตรให้ที่โกดังสินค้าเลย กรรมกรไม่ต้องเดินทางไปทำบัตรไกล แต่ก็ยังไม่เป็นที่นิยม แม้ว่าสหภาพแรงงานฯ จะหักค่าแรงจากการทำงานของกรรมกรไปเป็นเงินบำรุงสหภาพซึ่งตัวกรรมกรเองก็รู้แต่ถ้าไม่มีบัตรก็ไม่สามารถเบิกค่ารักษาได้ ทำให้กรรมกรส่วนใหญ่ต้องออกค่ารักษาพยาบาลกันเอง แต่ถ้าได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานหัวหน้าคนงานก็มักจะช่วยเหลือออกค่ารักษาให้

3. หมวดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม พบว่า กรรมกรจะไม่ได้รับสวัสดิการด้านเครื่องแบบดังเช่นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นในส่วนนี้กรรมกรต้องจัดหาเอง ส่วนใหญ่กรรมกรมักจะไม่ค่อยสิ้นเปลืองในเรื่องเสื้อผ้าเท่าไรนัก แต่จะไปหนักในเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนอื่นมากกว่า

4. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว อาทิ ค่าข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัว ค่าเดินทางในการมาทำงาน ค่าเครื่องดื่ม โดยมากกรรมกรจะเป็นผู้ที่ดื่มเหล้าหรือสูบบุหรี่จัด ในปัจจุบันยังมีสิ่งเสพติดประเภทยาม้าระบาดในหมู่กรรมกร เนื่องจากกรรมกรต้องทำงานหามรุ่งหามค่ำและต้องใช้แรงงานมากเพื่อให้ได้เงินมากขึ้น สิ่งเสพติดประเภทนี้จึงระบาดเข้าไปได้ง่ายเพราะวัตถุประสงค์ของการใช้ยาตรงกับความต้องการของกรรมกรเอง นอกจากนั้นยังมีสิ่งเสพติดชนิดอื่นๆ เช่น ใบกระท่อมซึ่งหาได้ยากมากในปัจจุบัน และในหมู่กรรมกรยังนิยมใช้ยานัตถ์ ยาแก้ปวดและมียังผู้ติดยาประเภทนี้อยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ในแต่ละวันกรรมกรจะนิยมบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลังโดยเฉลี่ยอย่างน้อยวันละ 1 ขวด และยังมีค่าใช้จ่ายในด้านการพนัน การพนันที่นิยมในหมู่กรรมกรเช่น การพนันมวย การเล่นไฮโล เป็นต้น ซึ่งมีการพนันในวงเงินจำนวนมาก ทำให้ค่าใช้จ่ายในด้านการพนันเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้กรรมกรเป็นหนี้สินมากดังนั้นค่าใช้จ่ายในส่วนนี้นับว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมากหมวดหนึ่ง

5. ค่าใช้จ่ายในด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ ค่าเช่าบ้าน รวมทั้งค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ในส่วนนี้เป็นส่วนที่กรรมกรไม่ได้รับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยเช่นกัน ทำให้กรรมกรต้องจ่ายค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เอง

6. ค่าใช้จ่ายในการไปเยี่ยมบ้านหรือในการส่งเงินหรือข้าวของเครื่องใช้กลับบ้าน

7. ค่าใช้จ่ายในด้านศาสนาและประเพณี อาทิ ทำบุญ ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า แต่งงาน งานบวช งานศพ ฯลฯ บางงานค่าใช้จ่ายในส่วนนี้บางส่วนก็ได้รับการช่วยเหลือจากหัวหน้าคนงานหรือจากทางสหภาพแรงงานฯ โดยเฉพาะงานศพ แต่ถ้าทางโกดังไหนไม่ได้เป็นสมาชิกกับสหภาพแรงงานฯ ก็ต้องขึ้นอยู่กับว่าหัวหน้าคนงานจะให้ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายแก่กรรมกรอย่างไร แต่ถ้าหัวหน้าไม่ให้ความช่วยเหลือเลย ครอบครัวกรรมกรก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบเองทั้งหมด

8. ค่าใช้จ่ายในส่วนของการนันทนาการ เช่น เที่ยวสถานเริงรมย์ เที่ยวพักผ่อนต่างจังหวัด ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จะพอมีบ้างแต่ไม่มาก ส่วนใหญ่กรรมกรต้องทำงานที่ใช้แรงงานตลอดทั้งวัน เวลาพักผ่อนส่วนใหญ่จึงหมดไปกับการนอนหลับพักผ่อน

สำหรับกรรมกรที่สมรสแล้ว จะมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากกรรมกรที่เป็นโสดดังนี้คือ

1. ค่าเช่าบ้าน กรรมกรที่เป็นคนโสดมักจะอาศัยอยู่ร่วมกับเพื่อนที่เป็นกรรมกรโสดเช่นกัน บางครั้งกรรมกรจะอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มห้องละประมาณ 4 คน ดังนั้นค่าเช่าบ้านก็จะถูกเฉลี่ยทำให้เสียค่าใช้จ่ายถูกลง แตกต่างจากกรรมกรที่สมรสแล้วเนื่องจากครอบครัวของกรรมกรต้องการห้องนอนหรือชีวิตส่วนตัวมากกว่ากรรมกรที่เป็นโสด ทำให้กรรมกรที่มีครอบครัวมักจะแยกมาเช่าบ้านกันอยู่ตามลำพังจึงต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

2. ค่าเช่าของเครื่องใช้ในบ้าน จากการที่กรรมกรโสดมักจะอยู่ห้องเช่าที่รวมอยู่กันหลายคนจึงค่อนข้างแออัดยัดเยียด บางคนก็อาศัยอยู่กับญาติทำให้ขาดบริเวณพื้นที่ที่เป็นส่วนตัว กรรมกรโสดไม่สามารถมีข้าวของเครื่องใช้ได้มากขึ้นเนื่องจากพื้นที่จำกัด ด้วยปัจจัยนี้ส่งผลให้กรรมกรที่เป็นโสดมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับของใช้ในบ้านแต่ละเดือนต่ำ เมื่อเทียบกับกรรมกรที่มีครอบครัวแล้วซึ่งมักจะเช่าบ้านอยู่ตามลำพังและมีพื้นที่ที่เป็นส่วนตัวกว่าพอเพียงที่จะซื้อข้าวของไว้ใช้ในครอบครัวได้ จึงส่งผลให้รายจ่ายในส่วนนี้เพิ่มมากขึ้น

3. ค่าอาหาร กรรมกรที่มีครอบครัวและมีบุตรย่อมต้องมีรายจ่ายในส่วนนี้เพิ่มขึ้นตามจำนวนสมาชิกของครอบครัว

4. ค่าใช้จ่ายของบุตร ในส่วนนี้กรรมกรที่เป็นโสดจะไม่มีค่าใช้จ่ายในด้านนี้ ซึ่งต่างกับกรรมกรที่มีครอบครัวที่จะต้องรับผิดชอบในด้านนี้ไม่ว่าจะเป็น ค่าเลี้ยงดู ค่าอาหาร ค่าเล่าเรียน รวมทั้งรายจ่ายที่เป็นส่วนที่เบ็ดเตล็ด เป็นต้น

องค์กรทางสังคม

การรวมกลุ่มของกรรมกรสามารถจำแนกได้เป็นกลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้คือ

1. กลุ่มภูมิภาคและกลุ่มเพื่อน เป็นการรวมกลุ่มที่ไม่เป็นทางการหรือเป็นการรวมกลุ่มตามธรรมชาติ กล่าวคือ กรรมกรที่มาจากภาค จังหวัด หรือหมู่บ้านเดียวกัน จะมีความผูกพันกับภูมิภาคเดิมของตน แม้เมื่อเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเมืองหลวงแล้วก็ตาม กลุ่มนี้ยังคงมีวัฒนธรรมความคิดความอ่านคล้ายคลึงกัน มีการรวมกลุ่มเพื่องานด้านศาสนาและพิธีกรรม เช่น งานทอดกฐิน ทอดผ้าป่าที่วัดที่ภูมิภาคเดิมของตน หรือแม้กระทั่งงานบวช งานแต่งงาน งานศพ ก็ตาม ทั้งนี้ยังอาจครอบคลุมไปถึงการรวมกลุ่มช่วยเหลือด้านงานอาชีพ เช่น ชักชวนกันมาทำงานหรือเมื่อกรรมกรขาดงานกรรมกรนิยมนิยมนที่จะให้งานแก่คนที่มาจากท้องถิ่นเดียวกันมากกว่าที่จะให้คนต่างท้องถิ่น หรือแม้ว่ากรรมกรที่เจ็บป่วยอาจจะมีเพื่อนกรรมกรทำงานแทนกัน โดยเฉพาะกรรมกรที่มาจากภาคอีสานจะมีกรรมกรที่เป็น "เสี้ยว" กันเข้ามาเมฆิยโชคและความลำบากในเมืองหลวงด้วยกัน กลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่ยึดเหนี่ยวกันได้ด้วยความผูกพันทางด้านจิตใจ บางครั้งในยามว่างก็จะมีกรรมกรรวมกลุ่มตั้งวงกินเหล้า ร้องรำทำเพลงเป็นภาษาท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นหากกรรมกรที่เป็นเพื่อนกันและมาจากท้องถิ่นเดียวกัน ความผูกพันจะมีสูงกว่าการเป็นเพื่อนร่วมงานกันธรรมดา

2. กลุ่มเพื่อนบ้าน หมายถึงการรวมกลุ่มของละแวกบ้านที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน เมื่อกรรมกรเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเมืองโดยมากแล้วมักจะเลือกที่อยู่อาศัยโดยคำนึงถึงความสะดวกในการไปทำงาน ซึ่งมักจะอยู่อาศัยไม่ไกลจากที่ทำงานมากเท่าไรนัก ดังนั้นในละแวกที่มีโกดังกระจายอยู่ก็จะ

มีกรรมกรมาอาศัยอยู่ในเขตนั้นมากตามจำนวนโกดัง จนบางชุมชนอาจเรียกได้ว่าเป็นชุมชนกรรมกรก็ว่าได้ ชุมชนที่มีกรรมกรอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ชุมชนบริเวณสหภาพแรงงานฯ ในย่านสุขสวัสดิ์ เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางคอแหลม เป็นต้น ชุมชนเหล่านี้โดยมากมีสภาพเป็นชุมชนแออัด เมื่อกรรมกรอยู่เป็นชุมชนก็มักมีกิจกรรมชุมชนรวมกัน เช่น การพัฒนาชุมชนในวันเฉลิมพระชนมพรรษา งานวันแรงงานฯลฯ กรรมกรที่อยู่รวมกันในชุมชนเดียวกันนอกจากความเป็นเพื่อนร่วมงานกันแล้วยังมีความเป็นคนในชุมชนเดียวกันและในระดับย่อยลงไปอีกหากมีบริเวณที่พิกัดกันก็จะมีความเป็นเพื่อนบ้านรวมอยู่ด้วย ความสำคัญหลักของกลุ่มเพื่อนบ้านคือการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน บางครั้งเพื่อนบ้านก็ช่วยในด้านหาอาชีพเสริม ช่วยเลี้ยงดูเด็กเล็กหรือคนชรา ช่วยดูบ้านให้ช่วยเหลือพึ่งพากันในยามเจ็บป่วย ให้ยืมข้าวของเครื่องใช้ รวมกลุ่มข้างบ้านไปเที่ยวพักผ่อนร่วมกัน หรือแม้แต่กระทั่งการตั้งวงกินเหล้าหรือตั้งบ่อนพนัน เป็นต้น

3. กลุ่มฝึกฝาย ในที่นี้หมายถึง กรรมกรแต่ละคนจะขึ้นตรงต่อหัวหน้าคนงานและหัวหน้าสายของตน ทั้งนี้หัวหน้าคนงานและหัวหน้าสาย โดยเฉพาะหัวหน้าคนงานจะเป็นผู้มีอิทธิพลในหมู่กรรมกรมาก เนื่องจากหัวหน้าคนงานจะเป็นผู้ดูแลควบคุมการทำงานของกรรมกร เป็นผู้คัดเลือกจัดหากรรมกรมาทำงานซึ่งการรับกรรมกรเข้าทำงานก็ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานที่แน่นอนขึ้นอยู่กับความพอใจของหัวหน้าคนงานเป็นหลัก นอกจากนั้นยังรวมไปถึงการจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่กรรมกรเมื่อเสร็จงานและมีหลายครั้งที่กรรมกรได้รับค่าจ้างที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงที่ตนควรจะได้รับบางครั้งกรรมกรโดนโกงค่าแรงหรือจ่ายค่าแรงขาด กรรมกรจะไม่กล้าทักท้วงเพราะไม่สนิทกับหัวหน้าคนงาน หรือกลัวจะถูกไล่ออกจากงาน ดังนั้นหัวหน้าคนงานจึงเป็นผู้ที่ให้คุณ-โทษแก่กรรมกรได้โดยตรง กรรมกรที่เป็นที่พอใจหรือเป็นฝึกฝายของหัวหน้าคนงานก็มักจะได้รับงานและมีโอกาสที่จะได้เลือกงานที่สบายแต่ได้ค่าจ้างที่ดีกว่า รวมไปถึงความไว้วางใจจากหัวหน้าคนงานมากกว่ากรรมกรที่ไม่ได้ขึ้นตรงกับหัวหน้าคนงานใดๆ

4. สหภาพแรงงานการขนส่งและบริการเสริมการขนส่งสินค้าออก (สร. ขนส่งสินค้าออก) เป็นสหภาพแรงงานที่ทำหน้าที่ดูแลสภาพการจ้างงานและสวัสดิการให้แก่กรรมกรในกิจการขนถ่ายสินค้าในโกดังสินค้าของเอกชน กิจการประเภทนี้มีแรงงานทำงานบริหารจัดการกระจายอยู่ตามโกดังริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งทางสหภาพแรงงานฯ ประมาณไว้ว่ามีกรรมกรประเภทนี้ ถึง 20,000 คนในอดีตคนงานในกิจการนี้มีปัญหาสภาพการจ้างงานมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่าจ้าง สวัสดิการ การขาดการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย เมื่อรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในปีพ.ศ. 2515 อนุญาตให้มีการจัดตั้งสมาคมลูกจ้างได้ กลุ่มผู้นำคนงานในกิจการโกดังสินค้าจึงได้รวมตัวกันจัดตั้งสมาคมลูกจ้างการขนส่งและบริการเสริมการ

ขนส่งสินค้าออกขึ้นมาและพัฒนาต่อมาเป็นสหภาพแรงงานฯในปีพ.ศ. 2518 จัดทะเบียนเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2515 เป็นสมาคมลูกจ้างแห่งที่สองของประเทศไทย ถัดจากสมาคมลูกจ้างการไฟฟ้า นครหลวง ซึ่งจัดตั้งเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515

ในปี พ.ศ.2537 สหภาพแรงงานฯมีสมาชิกโดยประมาณ 2,000 คน มีบริษัทที่ทำสัญญากับสหภาพแรงงาน 129บริษัท เป็นสหภาพแรงงานฯที่มีสมาชิกมากที่สุดเมื่อเทียบกับสหภาพแรงงาน ในกิจการขนส่งทางน้ำแห่งอื่นๆ

สำหรับโครงสร้างคณะกรรมการบริหารสหภาพแรงงานฯมีการจัดการเป็นโครงสร้าง ดังแผนภูมิต่อไปนี้คือ

แผนภูมิที่ 2 แสดงโครงสร้างคณะกรรมการบริหารสหภาพแรงงานการขนส่งและบริการเสริมการขนส่งสินค้าออก

ที่มา: พวงทอง รุ่งสวัสดิทรัพย์และเนภาพร อติวานิชยพงศ์, อ้างแล้ว

อนุกรรมการ ทำหน้าที่ปฏิบัติงานของสหภาพแรงงานฯเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง หรือประธานอาจทำการแต่งตั้งเป็นกรณีไป เช่น อนุกรรมการจัดเตรียมการประชุมประจำปี เป็นต้น

ตัวแทนประจำหน่วยงาน เป็นตัวแทนที่ได้รับเลือกจากสมาชิกของสหภาพแรงงานฯ ในสถานที่ทำงานนั้นๆ หรือได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนสหภาพแรงงานฯ ประจำหน่วยงาน ทำหน้าที่ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้แก่คนงานที่เป็นสมาชิก ประสานงานระหว่างสมาชิกสหภาพแรงงานฯ และระหว่างสมาชิกกับนายจ้าง เก็บเงินค่าบำรุงสมาชิก ถ่ายทอดนโยบาย ชำนาญ และกิจกรรมของสหภาพแรงงานฯ จัดหาสมาชิกเพิ่ม

เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน เป็นลูกจ้างของสหภาพแรงงานฯ ทำงานด้านธุรการ การเงิน

ในส่วนของบทบาทหลักของสหภาพแรงงานฯ ได้มีการพยายามเรียกร้องจากนายจ้างให้แก่งการกรในการปรับอัตราค่าจ้างให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเรียกร้องให้เพิ่มค่าจ้างทั้งหมดทุกรายการๆ ละ 20 % นอกจากนั้นเป็นการควบคุมดูแลแรงงานที่เป็นสมาชิก เนื่องจากหัวหน้าคนงานตามโกดังสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานฯ ด้วย ทำให้ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างสหภาพแรงงานฯ และกรรมกรเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ หัวหน้าคนงานเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการดูแลสภาพการทำงานและรับทราบปัญหาของคนงานที่ตนรับผิดชอบ สื่อสารกิจกรรมของสหภาพแรงงานฯ เก็บเงินค่าบำรุงสมาชิก จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลแก่คนงานจากเงินสำรองที่มีไว้ทุกสถานที่ทำงานโดยคนงานไม่ต้องเดินทางไกลมาเบิกจากสหภาพแรงงานฯ ในด้านการบริการสวัสดิการและความช่วยเหลือด้านต่างๆ นอกจากจะจัดความช่วยเหลือแก่แรงงานในกิจการขนถ่ายในโกดังสินค้าแล้ว ยังได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนทั่วไป ทั้งนี้สหภาพแรงงานฯ มีนโยบายว่าสหภาพฯ จะต้องช่วยเหลือสังคมด้วย เพื่อให้สังคมทั่วไปมองสหภาพแรงงานฯ ในแง่ที่ดี ในส่วนของสวัสดิการสามารถแบ่งได้เป็น

ก. สวัสดิการสำหรับคนงานและสมาชิกสหภาพฯ

- เงินค่ารักษาพยาบาล (เจ็บป่วยนอกเวลาทำงาน)
- เงินช่วยเหลือเมื่อถึงแก่กรรม (นอกเวลาทำงาน)
- เงินช่วยเหลือเมื่อถึงแก่กรรม (ในเวลาทำงาน)
- เจ็บป่วยหรือถึงแก่กรรมในเวลาทำงาน สหภาพแรงงานฯ จะดำเนินการเรียกร้อง

เงินค่าแรง เงินค่ารักษาพยาบาล เงินค่าทำศพ และค่าทดแทนอื่นๆ จากกองทุนเงินทดแทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

- การตรวจร่างกายประจำปี ปีละหนึ่งครั้ง โดยมีหน่วยแพทย์หมุนเวียนไปตามโกดังสินค้าต่างๆ

- จัดอบรมสัมมนาให้แก่สมาชิกปีละประมาณ 4-5 ครั้ง ในประเด็นที่เกี่ยวกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การบริหารงาน แรงงานสัมพันธ์

- มอบทุนการศึกษาประจำปีแก่บุตรของสมาชิกที่เล่าเรียนดี โครงการนี้เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517

ข. สวัสดิการช่วยเหลือสังคม

- โครงการที่สหภาพแรงงานฯทำอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ให้อาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนยากจน โรงเรียนที่สหภาพแรงงานฯให้ความอุปการะได้แก่ โรงเรียนวัดประเสริฐสุทธาวาส โรงเรียนวัดดอกไม้ โรงเรียนวัดสน โรงเรียนวัดรางจาง โรงเรียนเหล่านี้อยู่ในพื้นที่เขตราชบุรีบูรณะ อันเป็นที่ตั้งของสหภาพแรงงานฯ

- โครงการอุปการะบุตรของสมาชิกคนงานที่เสียชีวิต และไร้ญาติขาดที่พึ่งโดยให้ทุนการศึกษาและค่าใช้จ่ายประจำเดือน

- โครงการเป็นเจ้าของภาพในการฉาบฉวยให้กับคนยากจนที่ขอความช่วยเหลือมา โดยทางสหภาพแรงงานฯมีสถานที่จัดงานฉาบฉวยเฉพาะคือที่วัดประเสริฐสุทธาวาส

- จัดงานบริจาคเงินเพื่อการกุศลต่างๆในแต่ละปี เช่น การอุปสมบท การทอดกฐิน สมทบเงินสร้างถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนา จัดงานการกุศลหารายได้ขึ้นทูลเกล้าถวายโดยเสด็จพระราชกุศลเนื่องในวโรกาสครบ 60 พรรษา เป็นต้น

นอกจากนี้ทางสหภาพแรงงานฯยังได้ร่วมมือกับองค์การกรรมกรสากล ILO/DANIDA ให้การสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มคนงานสตรีเย็บส่วนประกอบรองเท้าหนังย่านราชบุรีบูรณะ สำหรับกลุ่มนี้เป็นกลุ่มจัดตั้งมาไม่ต่ำกว่า 10 ปีมาแล้ว ส่วนมากสมาชิกของกลุ่มจะเป็นครอบครัวของกรรมกรที่ทำงานตามโกดังสินค้า (ซึ่งเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานฯ) ลักษณะงานจะเป็นการรับงานมาทำที่บ้าน (Home worker) ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบ การรับงานมาทำที่บ้านเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยเหลือครอบครัวและส่งเสริมบุตรหลานตลอดจนญาติของแรงงานให้มีงานทำ สินค้าที่รับทำเช่น เย็บส่วนประกอบรองเท้าหนัง (ขณะนี้ได้ค่าจ้างคู่ละ 3-4 บาท ราคาจำตั้งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของแบบ) โดยเฉลี่ยจะทำได้วันละประมาณ 20-25 คู่ ทำให้มีรายได้ประมาณวันละ 80-100 บาท การรับงานมาทำที่บ้านนั้นจะมีผู้รับเหมานำวัสดุมาส่งให้ เมื่อเย็บเสร็จก็จะมารับกลับพร้อมทั้งจ่ายค่าจ้าง โดยมากจะมาเก็บรองเท้าที่เย็บเสร็จแล้วประมาณวันเว้นวัน บางทีก็มาเก็บเกือบทุกวันแล้ว แต่ปริมาณผลงานที่ทำได้

ครอบครัวและเครือญาติ

ครอบครัวกรรมกรโดยมากเป็นครอบครัวหน่วยกลาง อันประกอบไปด้วยสมาชิกในครอบครัวคือ สามี ภรรยา และลูกๆ เป็นหลัก ครอบครัวที่ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัว

ขยาย อาจมีสมาชิกเพิ่มเติมจากที่กล่าวมา เช่น บางครอบครัวอาจมี ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติที่ยังไม่ได้แต่งงานอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่จำนวนสมาชิกภายใต้หลังคาเรือนเดียวกันเมื่อรวมทั้งหมดแล้ว ก็จะมีจำนวนสมาชิกไม่มากนัก จำนวนสมาชิกในครอบครัวในภูมิภาคเดิมของกรรมกรจะอยู่ในช่วงประมาณตั้งแต่ 8 - 13 คน ครอบครัวกรรมกรที่ย้ายถิ่นแล้วจะมีสมาชิกอยู่ในช่วงประมาณ 2 - 7 คน

การอพยพย้ายถิ่นมาเริ่มแรก ถ้ากรรมกรแต่งงานมีครอบครัวมาจากที่บ้านเดิมแล้ว การย้ายถิ่นโดยมากจะเป็นการย้ายถิ่นแต่เพียงหัวหน้าครอบครัว โดยเริ่มแรกจะไม่นำครอบครัวมาอยู่ด้วย แต่เมื่อพอรู้ช่องทางทำมาหากินหรือตั้งหลักแหล่งได้แล้วก็จะรับครอบครัวมาอยู่ด้วย นอกจากนั้นครอบครัวกรรมกรจะย้ายถิ่นมาเพียงสมาชิกของครอบครัวบางส่วนเท่านั้น ซึ่งโดยมากผู้ย้ายถิ่นจะได้แก่ หัวหน้าครอบครัวเช่น สามี และ/หรือ ภรรยา ที่ย้ายถิ่นเข้ามาก่อน ส่วนลูกๆที่ยังเล็กอยู่จะฝากไว้กับญาติ โดยเฉพาะฝากไว้กับย่า หรือญาติฝ่ายหญิง ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการเลือกที่อยู่อาศัยหลังการแต่งงานของคนไทยส่วนใหญ่ซึ่งพบมากในเขตภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น จะมีลักษณะที่ฝ่ายชายแต่งงานเข้าไปอาศัยอยู่กับฝ่ายหญิง ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวจะมีความผูกพันและคุ้นเคยกับญาติทางฝ่ายหญิงมากกว่าญาติฝ่ายชาย จึงพบว่ามี การส่งลูกไปฝากให้ญาติฝ่ายหญิงเลี้ยงเป็นจำนวนมาก บางครอบครัวก็ฝากเด็กไว้กับญาติแบบถาวรหรือบางครอบครัวเมื่อเด็กโตพอรู้ความก็จะรับมาอยู่ด้วย ในกรณีการย้ายถิ่นทั้งครอบครัวซึ่งโดยมากเป็นครอบครัวที่เพิ่งแต่งงาน ครอบครัวในลักษณะนี้มักจะมาให้กำเนิดบุตรที่กรุงเทพฯ ดังนั้นเด็กก็จะเติบโตในเมืองทำให้เด็กบางคนกลายเป็นคนเมือง ไม่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นหรือไม่เข้าใจวัฒนธรรมเดิมของบิดามารดา

ส่วนกรรมกรที่เป็นโสดนั้น หากเป็นกรรมกรที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดก็มักจะไม่ค่อยมีญาติ โดยเฉพาะญาติสนิทหรือญาติทางสายเลือดในกรุงเทพฯ มากเท่าไรนัก ดังนั้นกรรมกรที่เป็นโสดจึงยังคงมีความผูกพันกับท้องถิ่นเดิมมากกว่ากรรมกรที่มีครอบครัวแล้ว นอกจากนั้นแล้วกรรมกรจะไม่ค่อยประกอบพิธีแต่งงานหรือจดทะเบียนสมรส เมื่อตกลงว่าจะมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกรรมกรก็จะนำภรรยามาอยู่ด้วยโดยไม่มีพิธีทองหรือสินสอดทองหมั้น ซึ่งในกลุ่มนี้จะเป็นกรรมกรที่ผ่านการมีครอบครัวมาหลายครั้งและ/หรือเป็นกรรมกรที่ย้ายถิ่นมาจากเขตที่มีความเป็นเมือง แต่ถ้าเป็นกรรมกรที่มาจากเขตชนบทโดยเฉพาะกรรมกรที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ จะมีการจัดพิธีแต่งงานตามแบบพิธีของภาคที่ตนเองอยู่

สำหรับการเลือกคู่ของกรรมกรนั้นมักจะเลือกโดยพิจารณาจากนิสัยใจคอที่ใกล้เคียงกัน ฐานะทางเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ การศึกษาตามลำดับ

การที่ครอบครัวกรรมกรเป็นครอบครัวแบบหน่วยกลางและมีสมาชิกไม่มาก เนื่องจากปัจจัยหลักคือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกรรมกรไม่สามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวที่มีจำนวนมากได้

ในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวกรรมกรเป็นหน้าที่ของมารดาเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้เป็นบิดาต้องทำงานโดยเฉพาะงานกรรมกรในกิจการนี้บางครั้งต้องทำงานหามรุ่งหามค่ำ จึงไม่มีเวลาให้ครอบครัวเท่าไรนัก มารดาจึงมีบทบาทเลี้ยงดูบุตรในวัยเยาว์ นอกจากครอบครัวที่ทั้งบิดามารดาทำงานด้วยกันทั้งคู่ ครอบครัวในลักษณะนี้ก็จะส่งบุตรไปอยู่กับญาติที่ต่างจังหวัด แต่มีบางครอบครัวที่ไม่ส่งบุตรไปให้ญาติเลี้ยงก็จะนำบุตรไปเลี้ยงตามโกดังที่ตนทำงานอยู่ ซึ่งการเลี้ยงดูจะเป็นแบบปล่อยปละละเลย เด็กสามารถจะวิ่งเล่นหรือทำอะไรก็ได้ในขณะที่บิดามารดากำลังทำงานอยู่ พอถึงช่วงเวลาพักหรือเวลาเลิกงาน เด็กๆก็จะมาหาบิดามารดาของตนเพื่อทานข้าวหรือกลับบ้านพร้อมกัน นอกจากนั้นครอบครัวที่ทั้งบิดามารดาต้องทำงานทั้งคู่ บางครอบครัวไม่นำบุตรไปเลี้ยงที่โกดังแต่ตัดสินใจทิ้งบุตรที่ยังเล็กอยู่ไว้ที่บ้าน ช่วงพักกลางวันก็จะกลับมาบ้านดูแลและหุงหาอาหารให้เด็กทาน สำหรับเด็กอ่อนผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาเลี้ยงก็จะปิดบ้านช่วงเด็กไว้ในบ้าน ส่วนเด็กเล็กที่วิ่งเล่นเองได้แล้วก็จะปล่อยให้วิ่งเล่นอยู่ในชุมชน เป็นเช่นนี้จนเมื่อเด็กพร้อมที่จะเข้าสู่วัยเรียน หน้าที่การอบรมขัดเกลาจึงได้เปลี่ยนมือไปสู่สถาบันการศึกษาต่อไป

ในหมู่กรรมกรโดยมากจะมีอัตราการหย่าร้างและมีการแต่งงานใหม่สูง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาเรื่องปากท้อง ปัญหากรรมกรต้องทำงานทั้งวันไม่มีเวลาให้ครอบครัว และจากการที่กรรมกรส่วนใหญ่จะมีอายุการทำงานเฉลี่ยไม่เกิน 50 - 60 ปี เนื่องจากต้องตรากตรำกับการทำงานหนักตลอดเวลาและมีเวลาพักผ่อนน้อย มีผลทำให้สุขภาพร่างกายทรุดโทรมเร็วกว่าวัยอันควรเมื่อเทียบกับคนในอาชีพอื่นๆ บางครั้งกรรมกรได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน(ซึ่งงานประเภทนี้มีอัตราความเสี่ยงจากการทำงานสูง) สิ่งต่างๆเหล่านี้ทำให้เป็นจุดสิ้นสุดของครอบครัว และทั้งปัญหาให้สมาชิกในครอบครัวผู้อยู่เบื้องหลังต้องรับภาระต่อไป จากปัญหาต่างๆเหล่านี้เองทำให้สถาบันครอบครัวของกรรมกรเป็นสถาบันที่เปราะบางและมีความพร้อมที่จะสลายได้ทุกเวลา

ศาสนาและความเชื่อ

กรรมกรประมาณร้อยละ 97 เป็นชาวพุทธ ประมาณร้อยละ 3 เป็นชาวมุสลิม ศาสนาอื่นนอกเหนือจากนี้พบว่าไม่ปรากฏพบในหมู่ของกรรมกรประเภทนี้

ในเรื่องของความเชื่อนั้น เนื่องจากกรรมกรมาจากหลายท้องที่ด้วยกัน ทำให้กรรมกรแต่ละคนจะมีความเชื่อในระดับปัจเจกชนที่แตกต่างกันไป แต่ในภาพรวมของกรรมกรยังคงเป็นความเชื่อ

ตามแบบบริบทของสังคมไทยเช่น เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ เชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เชื่อในสิ่งเคารพ
 คู่บ้านคู่เมืองหรือเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดที่ตนเองอยู่ เชื่อในเรื่องผีนางไม้ เจ้าที่เจ้า
 ทาง เชื่อในไสยศาสตร์ พระเครื่อง เครื่องรางของขลัง และการสัจยันต์ เป็นต้น ส่วนความเชื่อ
 ที่แตกต่างจากนี้ซึ่งเป็นความเชื่อในระดับเฉพาะของกลุ่มกรรมกรในการศึกษาคั้งนี้พบว่า กรรมกรใน
 โกดังสินค้าที่ทำการศึกษามีความเชื่อรวมกันในเรื่องของพระภูมิเจ้าที่ของโกดังสินค้า ซึ่งสังเกต
 จากการทำเมื่อกรรมกรเดินผ่านพระภูมิโกดังสินค้าก็จะยกมือไหว้และจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับ
 กรรมกรจะเห็นว่ากรรมกรเชื่อถือว่าพระภูมิเจ้าที่โกดังมีความศักดิ์สิทธิ์ สามารถให้ความคุ้มครอง
 กรรมกรให้พ้นจากอุบัติเหตุจากการทำงานหรือช่วยให้โกดังสินค้ามีงานให้ทำมากๆเหล่านี้เป็นต้น

สำหรับในส่วนของพิธีกรรม กรรมกรยังคงปฏิบัติตามพิธีกรรมของชาวพุทธ เช่นมีการทำ
 บุญตักบาตร ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ กรรมกรส่วนใหญ่ยังคงมีแนวความ
 คิดที่จะนิยมให้บุตรหลานบวชเรียนในพระพุทธศาสนาและเชื่อว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ให้อานิสงส์แรงกล้า
 จึงยอมที่จะเสียเงินมากมายเพื่องานต่างๆเหล่านี้ ส่วนกรรมกรที่เป็นมุสลิมยังคงสามารถประกอบ
 กิจกรรมทางศาสนาได้ตามปกติ และพิธีกรรมที่จัดขึ้นในโกดังสินค้าในแต่ละปีจะมีการทำพิธีเช่นไหว้
 พระภูมิโกดังสินค้า นอกจากนั้นจากการที่กิจกรรมประเภทนี้มีรากฐานมาจากกลุ่มชาวจีน ดังนั้น
 แต่ละโกดังสินค้านั้นจะมีการประกอบพิธีกรรมตามแบบชาวจีน เช่น มีการไหว้เจ้าในโกดังสินค้าใน
 ช่วงสารทจีน ตรุษจีน เป็นต้น

การสาธารณสุข

โรคภัยไข้เจ็บที่พบมากในหมู่ของกรรมกรมักจะเป็นโรคภัยที่เกิดจากการทำงาน เช่น
 อุบัติเหตุจากการทำงาน มีทั้งที่เป็นอุบัติเหตุเล็กน้อยไม่ว่าจะเป็น โดนตะขอกัดมือ สะดุดหรือลื่น
 หกล้ม ฯลฯ ไปจนถึงอุบัติเหตุที่รุนแรง บางครั้งถึงขั้นพิการหรือถึงแก่ชีวิตก็มีเช่น กระสอบหล่นลงมา
 ทับ ตกจากที่สูง ตกจากไม้กระดานที่พาดสำหรับลำเลียงสินค้า (ตกเถี่ยว) เป็นต้น หรือแม้กระทั่ง
 การเจ็บป่วยทางร่างกายที่มีสาเหตุจากการทำงาน โรคที่พบมากได้แก่โรคทางเดินอาหาร เช่น โรค
 กระเพาะ โรคท้องร่วง เนื่องจากการทานอาหารไม่เป็นเวลาและทานอาหารไม่ถูกสุขลักษณะ โรคทาง
 เดินหายใจ ที่เป็นกันมากได้แก่ โรควัณโรค โรคหัด ภูมิแพ้ หอบ หืด สาเหตุของโรคมาจากจาก
 สาเหตุหลักๆคือ เนื่องจากโกดังสินค้าขาดสุขลักษณะที่เหมาะสมทำให้โรคที่ติดทางลมหายใจเช่น
 โรควัณโรคสามารถแพร่เชื้อได้ง่าย และภายในโกดังสินค้าจะมีฝุ่นผงที่เกิดจากข้าวหรือผลผลิตทาง
 การเกษตรเป็นจำนวนมาก บางครั้งสินค้าที่รับขนถ่ายเป็นสินค้าประเภทเคมีภัณฑ์ที่มีกลิ่นฉุน
 เช่นสินค้าประเภทปุ๋ยยูเรีย เป็นต้น นอกจากการที่ต้องสูดดมสิ่งเหล่านี้เข้าไปแล้ว ยังเสี่ยงต่อการแพ้

ฝุ่นละอองซึ่งอาจทำให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนังได้ จึงพบว่ากรรมกรเป็นโรคผิวหนังกันมาก เมื่อกรรมกรได้รับเอาสิ่งเหล่านี้เข้าสู่ร่างกายจะทำให้เกิดการสะสมและเป็นพาหะของโรคเช่นในกรณีของโรควัณโรคโดยที่กรรมกรเองไม่รู้ตัว บางครั้งโรคเหล่านี้ก็สามารถแพร่ไปสู่คนในครอบครัวหรือคนในชุมชนได้ นอกจากนี้ยังพบว่าโรคที่เกิดจากสุขภาพเสื่อมก่อนวัยอันควร เช่นโรคที่เกี่ยวข้องกับไขสันหลังเสื่อม โรคไขข้อ รวมทั้งกรรมกรบางคนใช้สิ่งเสพติดในปริมาณมาก ทำให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตเสื่อมในเวลาอันรวดเร็ว

ในด้านการรักษาพยาบาล หากกรรมกรที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานฯก็จะได้รับเงินช่วยเหลือ ส่วนกรรมกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอาจได้รับเงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลบ้างจากหัวหน้าคนงานซึ่งบางครั้งก็อาจไม่ได้รับ ขึ้นอยู่กับความพอใจของหัวหน้าคนงานเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีในส่วนของประกันสังคมแต่โดยมากการประกันสังคมไม่ได้เข้าถึงคนเหล่านี้เท่าไรนักเพราะ มีกรรมกรเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีบัตรประกันสังคมหรือถ้ามีบัตรก็ไม่ได้ใช้บัตรประกันสังคมทั้งนี้เนื่องจากการรักษาต้องไปทำการรักษาเฉพาะโรงพยาบาลที่ให้การรักษาผู้ที่มีบัตรประกันสังคม ซึ่งโรงพยาบาลที่เป็นเครือข่ายของการประกันสังคมยังมีอยู่น้อยแห่ง บางครั้งกรรมกรไม่สะดวกในการเดินทางไปโรงพยาบาล ประกอบกับการให้บริการของโรงพยาบาลเหล่านี้อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ กรรมกรจึงมักจะรักษาตนเองตามอัตรภาพของตนเอง แต่โดยส่วนใหญ่แล้วกรรมกรที่ไม่ได้เจ็บป่วยอะไรมากนักก็จะไม่ทำการรักษาพยาบาล ปล่อยให้การเจ็บป่วยนั้นหายเองหรือไม่ก็นิยมซื้อยาชุดที่เป็นยาราคาถูกมากิน จากเหตุนี้เองที่ทำให้กรรมกรมักมีโรคภัยไข้เจ็บเรื้อรังเนื่องจากขาดการรักษาในขั้นต้นอย่างต่อเนื่องและขาดการรักษาที่ถูกต้อง

การศึกษา

กรรมกรโดยมากจบการศึกษาเพียงแค่ระดับการศึกษาภาคบังคับ และจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นส่วนใหญ่ โดยที่การรับกรรมกรเข้ามาทำงานนั้นไม่จำเป็นต้องมีเอกสารหรือหลักฐานทางการศึกษาและกรรมกรไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ หรือจำเป็นต้องอ่านออกเขียนได้เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้แรงกายเป็นสำคัญ ดังนั้นกรรมกรจึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการเพิ่มพูนความให้แก่ตนเอง รวมทั้งความที่ไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเองเพราะเวลาในการทำงานรัดตัว บางครั้งจากการที่กรรมกรไม่เห็นความสำคัญของการศึกษามีผลต่อค่านิยมที่เกี่ยวกับการให้ความสำคัญทางการศึกษาของบุตรหลานกรรมกรลดน้อยลงไปด้วย

ปัญหาสภาพการจ้างงานของแรงงานในกิจการขนส่งสินค้าในโกดังสินค้า

เนื่องจากแรงงานในกิจการขนส่งสินค้าในโกดังสินค้าจัดเป็นแรงงานนอกระบบ ดังนั้น ปัญหาใหญ่ของแรงงานในกิจการประเภทนี้ ได้แก่ กฎหมายแรงงานที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่ครอบคลุม รวมทั้งไม่สามารถคุ้มครองแรงงานประเภทนี้ได้ เนื่องจากสภาพการทำงานในกิจการประเภทนี้มี ลักษณะที่แตกต่างจากสภาพการทำงานในกิจการขนส่งประเภทอื่นๆ กล่าวคือมีลักษณะการทำงาน และสภาพการจ้างงานที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่เรือจอดเทียบท่า ดังนั้นจึงเป็นการทำงานใน ลักษณะเป็นครั้งคราวและนายจ้างไม่มีการจัดทำสัญญาการจ้างที่แน่นอน ไม่มีการจัดทำทะเบียน ลูกจ้าง หลักฐานการทำงาน บัญชีหรือหลักฐานการคำนวณเงินค่าจ้างส่งผลให้กฎหมายแรงงานที่มี อยู่ในขณะนี้ไม่สามารถให้ความคุ้มครองแรงงานได้เนื่องจากไม่มีนิติสัมพันธ์ตามสัญญาจ้างแรงงาน ในระหว่างกรรมกรกับนายจ้าง

กรรมกรเหล่านี้จะไม่ใช้ลูกจ้างประจำที่มีงานทำอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำวัน ปริมาณ การทำงานของกรรมกรขึ้นอยู่กับปริมาณงานที่นายจ้างเจ้าของเรือจะได้รับการติดติดต่อให้บรรทุกขน ถ้ายกจากเจ้าของสินค้ามากน้อยแค่ไหนและคนงานได้รับการจัดให้เข้าทำงานหรือไม่ จึงทำให้รายได้ ของแรงงานประเภทนี้ไม่สม่ำเสมอ

ในส่วนของสวัสดิการในแง่สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในสถานที่ทำงานของกรรมกร มีสภาพที่แย่มาก สภาพการทำงานของกรรมกรมีลักษณะที่ต้องเสี่ยงอันตรายหลายประการ อาทิ ของหล่นทับเนื่องจากลวดสลิงที่เครื่องกว้านหรือรถเครนที่ใช้ยกเคลื่อนย้ายสินค้าขาดเพราะความ เก่าหรือยกของหนักเกินขนาดที่ความตึงของลวดจะรับได้ หรือจัดเรียงสินค้าซ้อนกันสูงๆเมื่อเรือเกิด เอียงเนื่องจากกระแสน้ำหรือลมพายุ ทำให้สินค้าที่วางซ้อนกันไว้อาจล้มลงมาทับกรรมกรได้หรือตก จากที่สูงเนื่องจากต้องเดินบนไม้พาดอันเดียว บางครั้งถ้ามีผ้าใบคลุมทับไม้พาดที่ใช้เดินอาจทำให้ กรรมกรก้าวเดินพลาดจากไม้ตกลงสู่พื้นเรือ ซึ่งบางลำสูงถึง 10 เมตร นอกจากนั้นในกิจการ ประเภทนี้ยังกรรมกรที่เป็นสตรีอยู่ด้วย และพบเห็นอยู่บ่อยครั้งที่สตรีเหล่านี้ตั้งครรภ์แต่หัวหน้าคน งานก็ยังคงปล่อยให้กรรมกรหญิงทำงาน

สวัสดิการด้านอื่นๆ เช่นที่พัก ประกันชีวิต เครื่องแบบ อุปกรณ์นิรภัย เงินบำเหน็จเมื่อ เกษียณอายุเหล่านี้ไม่มีในงานประเภทนี้ ในส่วนของการเกษียณอายุไม่มีการกำหนดอายุการทำงาน ที่แน่นอนขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของร่างกายว่าจะสามารถทนงานหนักได้แค่ไหน แม้จะมีอายุมาก แต่หากคิดว่าสุขภาพตนเองยังแข็งแรงก็สามารถทำงานต่อไปได้ แต่กรรมกรส่วนใหญ่จะทำงานได้ใน ช่วงอายุไม่เกิน 50 - 60 ปี เพราะความที่ต้องทำงานหนักมากเป็นระยะเวลายาวนานจึงทำให้ กรรมกรมักจะประสบปัญหาสุขภาพทรุดโทรมก่อนเวลาอันสมควร นอกจากนี้กรรมกรจะประสบกับ

ปัญหาการทำงานหนักและมีเวลาพักผ่อนน้อย เนื่องจากการทำงานมีช่วงระยะเวลายาวและทำงานต่อเนื่องทั้งเวลากลางวันและกลางคืน แม้ว่าจะไม่มีการบังคับให้กรรมกรทำงานล่วงเวลาพิเศษในเวลากลางคืนแต่กรรมกรก็สมัครใจที่จะทำเพื่อที่ให้ได้รายได้มากๆ เป็นผลให้ร่างกายขาดการพักผ่อน บางครั้งต้องอาศัยยากระตุ้นประสาทบางชนิดเพื่อช่วยให้สามารถทำงานอยู่ได้จนถึงเมื่อเสร็จงาน จากลักษณะที่กล่าวมานี้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวกรรมกรด้วย กล่าวคือ กรรมกรเหล่านี้มักจะเป็นผู้นำและเป็นผู้หาเลี้ยงอีกหลายชีวิตในครอบครัว ดังนั้นหากเกิดปัญหาขึ้นกับผู้นำครอบครัวจะทำให้เกิดปัญหาในด้านอื่นๆตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านปากท้องของครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่มีเวลาให้กัน ส่งผลให้คุณภาพชีวิตทางด้านร่างกายและจิตใจของกรรมกรและครอบครัวแย่ไปด้วย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา คนงานในกิจการประเภทนี้เริ่มมีอัตราการว่างงานสูง ประกอบกับการถูกกดค่าแรงและแรงงานเหล่านี้เป็นแรงงานไร้ฝีมือซึ่งเป็นแรงงานที่หาได้ง่ายในสังคมไทย ในระยะหลายปีที่ผ่านมาเทคโนโลยีในด้านการคมนาคมขนส่งได้พัฒนารุดหน้าไปมาก การเข้ามาแทนที่ของเครื่องจักรอันทันสมัยก่อให้เกิดผลคือ มีความต้องการแรงงานประเภทที่ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังกายหรือใช้กำลังกายน้อยลงเพิ่มมากขึ้น กรรมกรในกิจการด้านนี้จึงลดจำนวนลงและมีแนวโน้มที่จะลดลงอีกตลอดเวลาเพราะเครื่องทุ่นแรงจะถูกนำเข้ามาแทนที่แรงงานมนุษย์มากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับแนวโน้มในอนาคตข้างหน้าทางกรุงเทพมหานครจะมีการย้ายโกดังสินค้าที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดให้ไปสู่ในส่วนภูมิภาคหรือเขตนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดการอพยพแรงงานหรือเกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้น กรรมกรที่ไม่ย้ายถิ่นตามที่ตั้งของโกดังสินค้าก็ต้องเปลี่ยนลักษณะงานที่เคยทำจากการเป็นแรงงานในกิจการขนส่งทางน้ำเป็นแรงงานประเภทอื่น ชุมชนที่เคยมีประชากรจากต่างท้องที่มากดังเช่น ชุมชนที่ทำการศึกษาในครั้งนี้จะเริ่มมีจำนวนประชากรที่ลดลง ปัญหาแรงงานจะตกอยู่กับกลุ่มที่ย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานครอย่างถาวร เพราะโดยมากกรรมกรกลุ่มที่ย้ายถิ่นถาวรจะไม่มีที่ทำกินหรือไม่สามารถที่จะกลับไปทำมาหากินในถิ่นฐานเดิมของตนได้ส่งผลให้เกิดปัญหาคนว่างงานเพิ่มมากขึ้นซึ่งถ้าหากมีการย้ายโกดังสินค้าทั้งหมดที่อยู่ในกรุงเทพมหานครแล้ว ทางภาครัฐควรจะได้มีการหาแหล่งงานเพื่อชดเชยกับแหล่งงานที่ย้ายไปหรือจัดหาแหล่งรองรับที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการเกิดชุมชนแออัดในท้องที่ปลายทางที่แรงงานย้ายถิ่นไปอยู่ ดังเช่นชุมชนแออัดที่เกิดขึ้นในหลายๆที่ในเขตกรุงเทพมหานครมาแล้ว